

ADOPTION OG SAMFUND

LANDSFORENINGEN AF ADOPTANTER

ARGANG 4, OKTOBER 1980, NR. 6.

Adoption og Samfund. Landsforening for adoptanter. Medlemskab kr. 140,- årligt. Abonnement på medlemsbladet kr. 85,- årligt. Giro 2 14 31 35.

HOVEDBESTYRELSEN:

Formand:

Poul Skov Christensen
Strandhaven 29, 4400 Kalundborg.
Tlf. 03 - 51 48 55.

Næstformand:

Erik Heine Nyfeldt
Lergravsvej 15, 4.tv. 2300 København S.
Tlf. 01 - 58 29 97.
Sommer: Valhallavej 13, Drøsselbjerg, 4200 Slagelse.
Tlf. 03 - 55 82 36.

Kasserer:

Sven Bengtson
Bakkegårdsvej 59, 9830 Tårs.
Tlf. 08 - 96 15 49.

Redaktør:

Gerda Skovmand Madsen
Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Tlf. 06 - 68 27 61.

Sagsbehandler:

Lone Schmidt-Jørgensen
Niels Juuls Alle 36, 5250 Odense SV.
Tlf. 09 - 11 67 03.

Margit Riberholt
Pebbelparken 38, Stjær, 8464 Galten.
Tlf. 06 - 95 03 31.

Sekretær:

Ib Jacobsen
Guldøjevænget 81, 5260 Odense S.
Tlf. 09 - 15 00 46.

Juridisk sagkyndig:

Poul Gudberg
Sankelmarksvej 40, 8600 Silkeborg.
Tlf. 06 - 82 99 00.

Suppleanter:

Jørgen A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vejens.
Tlf. 04 - 54 21 42.

Torben Bang-Jensen
Kløvermarksvej 9, 2.th., 8300 Odder.
Tlf. 06 - 54 45 77.

LOKALFORENINGER.

Aarhus og Vejle Amter:

Inga Kandborg
Bragesvej 8, 8230 Åbyhøj.
Tlf. 06 - 15 32 55.

Fyns Amt:

Ole Dyrvig
Egernvænget 43, 5800 Nyborg.
Tlf. 09 - 31 44 38.

Københavns Amt og Roskilde Amt:

Københavns kommune, Frederiksberg kommune og Bornholms Amt:
Lis Sørensen
Ejbydalsvej 49, 2600 Glostrup.
Tlf. 02 - 45 46 92.

Viborg Amt:

Bjarne Hansen,
Ulriksdalsvej 13, 8800 Viborg.

Nordjyllands Amt:

Arne Christiansen
Jasminvej 18, 9870 Sindal.
Tlf. 08 - 93 59 41.

Sønderjyllands og Ribe Amt:

J.A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vejens.
Tlf. 04 - 54 21 42.

Adoption og Samfund:

Udkommer 10. januar, 10. marts, 10. april, 10. juni, 10. september,
10. oktober, 10. november og 10. december.
Dead-line for meddelelser d. 26. i måneden forud for udgivelsesdatoen.
Redaktion: Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Redaktionsmedlemmer: Inger Nielsen, Engparken 15, 8362 Hørning,
Elin Vejs-Pedersen, Tingvej 2A, 8210 Aarhus NV.
Ansvarsh. redaktør: Gerda Skovmand Madsen.

GENERALFORSAMLING

den 15. november 1980 kl. 14 på Bregnbjergskolen i Vejens.

Program:

Bitten Kyndrup fra Ribe amt og Daghny Lysgård fra Åbenrå amt, har indvilliget i at være til stede og orientere om adoptioner, som de opleves fra amtets sagsbehandlere. Der vil være mulighed for at stille spørgsmål, idet der dog ikke kan drøftes enkeltsager.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af referent.
3. Valg af 2 stemmeoptællere.
4. Bestyrelsens beretning.
5. Arbejdsprogram.
6. Forelæggelse og godkendelse af regnskab for perioderne 1.1. - 31.12.1979 og 1.1. - 30.6.1980.
7. Forelæggelse og godkendelse af budget for det kommende år.
b) Fastsættelse af medlemskontingent for det kommende år.
c) Fastsættelse af abonnementspris på medlemsbladet Adoption og Samfund for det kommende år.
8. Indkomne forslag.
9. Valg til bestyrelsen.
10. Valg af 2 kritiske revisorer samt suppleant for disse.
11. Evt.

Børnepasning:

2 medlemmer fra lokalforeningen i Sønderjyllands amt har tilbudt at arrangere børnepasning i et tilstødende lokale på skolen fra kl. 13.30.

Bemærkninger til dagsordenen:

Pkt. 6) Det reviderede regnskab udsendes til lokalforeningerne inden 1.10., hvor det kan studeres. Endvidere udleveres det ved generalforsamlingen.

Pkt. 7) Budgetforslaget for det kommende år udleveres ved generalforsamlingens begyndelse.

Pkt. 8) Indkomne forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden skriftligt i hænde senest 14 dage før generalforsamlingens afholdelse.

Ved afstemninger har alle medlemmer een stemme pr. tegnet medlemskab, og stemmeberettigede medlemmer kan stemme pr. fuldmagt for ikke fremmødte stemmeberettigede medlemmer.

Pkt. 9) Følgende er ikke på valg og fortsætter dermed i den nye bestyrelse for endnu et år:

Gerda Skovmand Madsen

Ib Jacobsen

Erik Nyfeldt

Sven Bengtson

Følgende er på valg:

Poul Skov Christensen (ønsker ikke genvalg)

Poul Gudberg (ønsker ikke genvalg)

Lone Schmidt-Jørgensen (ønsker ikke genvalg)

Margit Riberholt (er villig til genvalg)

Suppleanter:

J. Simonsen (er ikke på valg)

Torben Bang-Jensen (er på valg)

I øvrigt henvises til foreningens love.

Under eller efter generalforsamlingen vil det være muligt at købe kaffe med brød, sodavand og øl.

Poul Skov Christensen

NYT FRA LOKALFORENINGERNE:

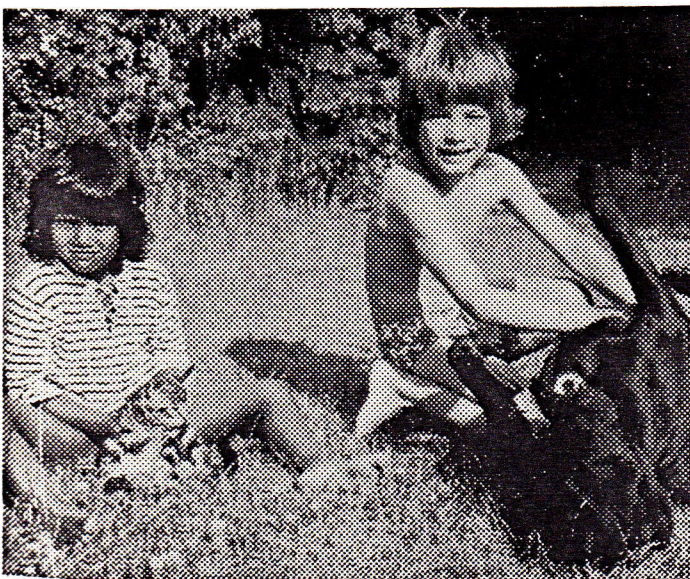
Referat af paneldiskussionen på Vejle Bibliotek den 20.5.80, afholdt af lokalforeningen for Århus og Vejle amt.

Panelet bestod af Niels Krstrup, socialrådgiver ved socialcentret i Vejle, Jytte Køser, sundhedsplejerske i Vejle amt, Johanne Botfeldt, Terre des Hommes, Gerda Skovmand Madsen, redaktør af Adoption og Samfund, Jørgen Simonsen, formand for lokalforeningen A&S i Sønderjyllands amt og Inga Kandborg, formand for lokalforeningen A&S i Århus og Vejle amt.

Da paneldeltagerne havde afleveret deres indlæg, blev der stillet spørgsmål fra de godt 50 fremmødte tilhørere. Mange emner blev berørt bl.a. forundersøgelsen og brugen af "eksperter" (psykiater og/eller psykolog) ved bedømmelsen af egnethed hos ansøgerne. Niels Krstrup redegjorde for forundersøgelsesforløbet og medgav, at selvom man forsøger at få det hele til at forløbe i en afslappet atmosfære, må situationen ofte føles noget opstyltet for ansøgerne, og at det under disse forhold sommetider kan være vanskeligt at bedømme ansøgerne. Derfor gøres der brug af "eksperterne" for ikke at komme til at "vrage" på et for ringe grundlag. Det er ikke overmennesker der ønskes, men personer med en vis grad af fleksibilitet og overskud, der er i stand til at klare de specielle situationer, der kan opstå i et adoptionsforløb, uden at gå helt i stykker. Det er ikke meningen, at vi skal sortere fra blandt ansøgerne, men at finde de bedst egnede forældre til det konkrete barn, sagde Niels Krstrup. Samtidig oplyste han at der i Vejle amt i 1979 var behandlet 203 sager i samrådet, hvoraf de 120 var blevet godkendt, 9 havde fået afslag og 74 var stadig "i møllen". Flere af tilhørerne mente, at Gerda Skovmand Madsen forstørrede problemerne omkring adoption og adoptivbørn og gjorde adoptanterne unødigt nervøse, en udtrykte det således: "Vi var så forberedte på alle de problemer, der nu ville opstå, at det nærmest blev et problem, at der ingen kom". Gerda Skovmand Madsen svarede, at de problemer man er forberedt på, ikke er nær så skræmmende, som dem man ikke har forudset!

Mange af tilhørerne troede ikke på, at vore børn vil blive diskrimineret på grund af deres fremmedartede udseende, fordi de har den samme kultur som indfødte danskere, i modsætning til gæstearbejderne der medbringer deres egen kultur. Vi synes, det var et vellykket møde, med livlig debat aftenen igennem, og vi håber at de 11 sæt indmeldelser, 35 pjecer og 50 foldere, som tilhørerne tog med hjem, da mødet sluttede, vil medføre, at der snart kan dannes en selvstændig lokalforening i Vejle amt.

Bente Haarup

ADOPTION I ANDRE LANDE.

I de sidste to numre af Adoption og Samfund har jeg skrevet om Adoption og Politik og om adoptions historie.

Nu vil jeg skrive lidt om adoption i andre lande. Det er rigtig nok noget tørt stof, men jeg tror, det er vigtigt, at det kommer ud til nogle adoptanter og formentlig derigennem spredes til andre. For mig bekendt skrives eller tales der ikke ofte om, hvad der egentlig er sket forud, og hvad der sker andre steder. Også som nævnt i sidste nummer, tror jeg, det har betydning for vores vurdering af begrebet adoption i det hele taget, vores opfattelse af hvad det egentlig er, der foregår, når vi ved, hvorledes det opleves i andre lande.

I Frankrig har man debatteret adoption i forbindelse med abort, men man har til slut afvist at kæde de to ting sammen, ligesom vi selv gjorde i Adoption og Samfund for nogle år siden. Man har ment, at man i stedet skulle fjerne skylden omkring dette at opgive sit barn og i stedet vende det til en "social gestus af kærlighed", fordi en kvinde beslutter sig ikke til at bortadoptere sit barn, fordi graviditeten er uønsket. Kun oplevelsen af, at hun ikke magter at tage sig af barnet, får hende ind på tanken.

Mange børn kommer under forsorg i Frankrig, men de bliver stadig ældre og ældre. Et barn på 6 år betragtes som for gammelt til bortadoption. De børn, der opgives, er oftest blandingsbørn og mindst een af forældrene er udlænding. At de er af blandet blod er en anden grund til, at de er vanskelige at placere.

Praksis i Frankrig er, at man søger om et hvidt barn, og når det så viser sig at være vanskeligt, vælger man et blandingsbarn eller et udenlandsk barn.

Det er svært at adoptere et barn i Frankrig, også fordi man insisterer på, at adoptivforældre skal tilhøre middelklassen. Der er et sort marked i Frankrig, der trives i bedste velgående, ligesom der er et endnu bedre gråt marked. Man kan annoncere i aviserne, at man vil betale omkostningerne ved fødslen og give barnet et godt hjem. Det er ikke ulovligt, blot der ikke sker overførsel af penge fra hånd til hånd. Et barn under 2 år kan ikke adopteres uden en institutions medvirken, men venter en familie med at ordne formaliteterne til barnet er fyldt to år, er det helt lovligt at gå udenom myndighederne.

Adoptivforældre skal være fyldt 30 år, men man ser helst, at de kunne være barnets biologiske forældre. Derfor må de heller ikke være ældre end det kunne være tilfældet.

Man mener, at der fødes 1000 børn årligt, som har sæddonorer som fædre.

Den katolske kirke er imod denne praksis, og handlingen betragtes på lige fod med utroskab.

Donoren fraskriver sig rettighederne til barnet, og moderen lover ved sin underskrift ikke at angive donoren for utroskab.

I Tyskland bortadopterer man tidligere blandingsbørn i et stort antal til de skandinaviske lande, fordi man anså disse børn for vanskeligt placerbare. I dag bortadopterer disse børn imidlertid i Tyskland, hvor der er mange unge familier, der ønsker at adoptere dem.

I Østrig og Schweiz har man en særdeles konservativ lovgivning. I Schweiz blev alderen for en adoptant sat ned fra 40 til 35 år i 1973. I Østrig har de biologiske forældre fortsat forpligtet overfor deres bortadopterede barn, mens barnets pligt til at forsørge adoptivforældrene går forud for de biologiske forældre.

I Grækenland og Luxembourg tillades adoption ikke, hvis der blot er 1 biologisk barn i familien.

Hele Europa går ud fra traditionel moralopfattelse, idet enlige kan adoptere, men drejer det sig om to, må det være et ægteviet par således, at man ikke kan adoptere i uægteskabelige

forbindelser og altså slet ikke i homoseksuelle parforhold. Israel og Irland kræver religiøs tilhørsforhold sikret inden adoption og religiøs matchning. I Irland skal et barn, der bortadopter, være forældreløst eller født udenfor ægteskab. I Israel skal en adoptant være fyldt 35 år og have samme tro som barnet. Adoption opfattes fortsat som skamfuldt og man omgår det med dyb hemmelighedsfuldhed, hvis man har kendskab til det.

Race, social klasse og alder er ofte forhindringer for adoption. Man har arrangeret kampagner i visse lande, f.eks. i USA for at finde familier, der var rummelige nok til at kunne acceptere børn, som var anderledes i farve, helbred eller baggrund og rige nok, til at have råd til at mætte endnu en mund.

Sociale institutioner møder alligevel disse familier med stor mistillid, og ofte gør de ansvarlige sig ikke synderlige anstrengelser for at formidle kontakten mellem børn og evt. adoptivforældre.

I **Storbritannien** er man ængstelig for at øgede rettigheder over plejebørn i plejehjem skal blive et våben mod de fattige, der ikke har råd til at sørge for egne børn. Man er også opmærksom på faren ved, at stedfædre får lov at adoptere hustruens børn, da det kan bruges som et våben mod den biologiske far. Man har fundet, at barnløse ægtepar er mere narcissistiske i deres krav end familier med børn, og har derfor foretrukket de sidste til børn, der var vanskelige at placere.

"Vi føler, at ethvert par har ret til et barn, og ethvert barn har ret til at have forældre og også de bedst mulige forældre. Det er derfor", siger en repræsentant for det britiske adoptionsbureau, "vores pligt at sikre barnet, ikke at imødekomme et barnløst ægtepars behov".

I **USSR** lovgav man i 1918 mod adoption, men legaliserede atter adoption i 1926. Årsagen var, at man mente familien var i opbrud, at alle uforsørgede børns tarv varetoges af staten og formuer over 10.000 rubler overgik til staten.

I dag arver man dog som i vesten, og man betaler arveafgift. Derfor har man igen brug for adoption.

Der var heller ikke institutioner nok til at huse de forældreløse børn, så det var praktisk at have mulighed for adoption, som samtidig styrkede familiebåndene. Det var også ønskeligt at hæve fødselstallet. Alligevel er adoption ikke blevet særligt populært. Kravene til kvinden - ude og hjemme - har medført, at hendes lyst til at have mere end 1 barn ikke eksisterer. Lejlighederne er ofte små, højst på 1 værelse, og ofte deler man køkken med en anden familie. Mændene hjælper ikke med de huslige pligter. Det fører endog til, at nogle foretrækker slet ikke at få børn.

I såvel **Rumænien** som **Czechoslovakiet** er man betænkelige ved adoption, da det for alt i verden må være til barnets bedste og udnyttelse af et barn bør forhindres.

I **Kina** er ingen børn uden familie.

Dette i modsætning til Indien, Pakistan og det meste af Østasien, især måske Syd Vietnam og Sydkorea. Selv Japan har et problem med ikke-ønskede børn. Kun Kina har formået at vende det tidligere så enormt store problem med forældreløse og uforsørgede børn om til det absolut modsatte.

USSR har vist os, hvorledes det går med adoption, når "vesterisering" og socialisme går hånd i hånd og landet i forvejen ingen tradition har for adoption. Kina, hvad der sker i et land, hvor adoption er kendt, og dette lands traditioner inkorporeres i socialisme. Japan har en Buddhisttradition for adoption, svarende til Kinas, men den vestlige indflydelse og kapitalismen, har påvirket den på den måde, at billedet er forvirrende, nogen arbejder for adoption, andre mod.

I Japan er familien mere sammen med sine ligemænd end med sin familie, d.v.s. hver ægtefælle er sammen med sine respektive kammerater, og børnene ligeledes med deres. Firmaet, hvor

man arbejder, er faktisk en faderfigur for den arbejdende. Man kan adoptere voksne personer, og undertiden kan en rig fabriksejer adoptere sine arbejdere og sikrer sig herved deres børn som sin arbejdskraft fremover.

Det er nedværdigende at føde et barn udenfor ægteskab, og enhver familie, der adopterer et barn, gør hvad det kan for at skjule det. I et familieregister opføres, hvis et familiemedlem har født et barn udenfor ægteskab, og denne kvindes mulighed for ægteskab er hermed ødelagt.

Abort er almindeligt kendt og accepteret i Japan. Man kan få abort helt op til slutningen af graviditeten. Adoptivforældre forsøger, at få adopterede børn registrerede, som havde de selv født dem. Man forsøger at ændre adoptionslovgivningen med henblik på at forhindre sene aborter ved at fritage kvinden for at få sit navn oplyst ved fødslen.

Der er eksempler på, at store børn eller unge mennesker, der er blevet bekendt med, at de er adopterede har forsøgt selvmord.

Man angiver at 150 børn årligt forlades i Japan og ca. 200 ombringes.

Sammenfaldet af ønsket om børn i Asien og angsten for befolkningsekspllosionen er et stort dilemma.

I **Indien** sker der, trods tilladt abort og adoption, en befolkningsforøgelse på 3% årligt. I **Kina** har man reguleret befolkningsforøgelse ved at sætte en højere alder ved ægteskabets indgåelse samt "straffeforanstaltninger" for mere end 1 barn hos hvert ægtepar i form af, at de så skal betale for skolegang m.v. Fødselsantallet er iflg. pressen for nylig gået ned med 1/3 og er på et for landet nu ønskværdigt niveau.

Ekspløsiv befolkningsvækst finder sted i lande, hvor formuer er ulige fordelt og kvinder ingen anden rolle har end at føde børn. Dette skal have ført til, at man i **Sydamerika** har accepteret export af børn til vesten. Det sydamerikanske begreb "machismo" (maskulin dominans) er her en af årsagerne til befolkningstilvæksten. I lande, hvor mænd er frataget alle rettigheder, har de kun deres virilitet tilbage.

Velstand medvirker også til fald i fødselshyppigheden. Man behøver ikke så mange børn for at blive forsørgt på sine gamle dage. En undtagelse er rige familier, der betragter sig selv som dynastier. Rose Kennedy har engang sagt: "Havde jeg ikke haft tre sønner, havde jeg ingen sønner haft i dag".

Moralen af dette er vel svær at drage, for mig ser det dog ud som om det rigtigste ville være, at fødsler begrænses i de lande, hvor befolkningstilvækst ikke er ønskelig og adoption kun tillades, når det drejer sig om børn, der ingen forældre har.

Imidlertid er der endnu lang vej til man er nået så vidt. Helt klart er, at industrialiseringen i vesten har bidraget til, at et nyt problem af stort omfang, nemlig den vestlige families barnløshed, er opstået.

At der samtidig hermed findes en 3. verden, hvor fattigdom og hungersnød hersker og medfører masser af småbørns død, medvirker til, at adoption fra land til land, fra verdensdel til verdensdel, finder sted. Det er ikke en egentlig løsning på problemet, indtil videre kun en nødløsning.

Enhver, der føder et barn, burde have ret til dette barn. Og barnløshedsproblemet burde løses, for så vidt den har sin rod i industrialiseringen og den vestlige leveform.

Gerda Skovmand Madsen

Mary Kathleen Benet: The character of Adoption, Jonathan Cape Ltd., 1976.

ADOPTIVBARNSPROBLEMATIKKEN

Vi har tidligere efterlyst indlæg om bl.a. adoptivbarnsproblematikken, og jeg håber med dette indlæg, at andre får lyst til at skrive om deres erfaringer med at fortælle deres børn, at de er adopteret, eller hvordan de kunne tænke sig at gribe dette spørgsmål an.

I bogen "Født i udlandet - adopteret i Danmark" af Vita Pruzan bliver følgende 3 spørgsmål omkring adoptivbarnsproblematikken belyst:

1. om forældrene taler med deres barn om, at det er adopteret,
2. om de taler med deres barn om dets biologiske forældre,
3. om de taler om dets fremmedartede udseende.

Det viser sig, at i alle familier, bortset fra 4, har man talt om det at være adoptivbarn. I knap halvdelen af familierne er det noget, man jævnligt taler om. 12% af familierne taler ikke længere om dette forhold. 43% taler stadigvæk om det, men det sker kun sjældent.

Desuden ser det ud til, at det er mindre almindeligt, at man taler om børnenes biologiske forældre. Hvorfor det er således fremgår ikke.

Med hensyn til barnets fremmedartede udseende, viser undersøgelsen, at knap en trediedel af forældrene aldrig taler med barnet om, at dets udseende er anderledes end andres.

Konklusionen af dette afsnit i bogen er, at man formoder, at barnets fremmedartede udseende spiller en vigtig rolle for det, og man antager, at forældrenes forståelse herfor, har stor betydning for barnets mulighed for at acceptere sit udseende. Ligeledes at åbenhed omkring adoptionsproblematikken er væsentlig ud fra den antagelse, at identitetsproblemerne bliver mindre alvorlige for de børn, som har oplevet åbenhed mellem dem og forældrene omkring det at være adopteret.

Vi har adopteret 2 børn fra Korea, en pige på snart 5 år og en dreng på 2 1/2. Vi tror på, indtil andet er bevist, at førnævnte åbenhed er vigtig, og forsøger at efterleve dette.

Vi har meget tidligt fortalt dem, at de er fra Korea og adopteret, for at gøre dem fortrolig hermed, selv om vi fornemmer, at de endnu er for små til at forbinde noget med det. For vores datter er Korea formentlig det samme som Århus, Åbenrå eller en anden by, og vi er deres far og mor uanset om vi siger, vi har adopteret dem eller ikke selv født dem.

Vi har af og til spurgt vores datter, om hun bliver drillet i børnehaven med sit udseende, eller andre sagde noget, men hun har altid sagt nej. For et par dage siden spurgte jeg igen, om der var nogen, som sagde, at hun var koreaner. Hun svarede, at der var nogen, men ikke alle. Jeg spurgte hende om, hvad hun svarede dem, og hun fortalte at hun sagde: "Det ved jeg da godt".

Første gang hun nævnte ordet Korea var, da hun var ca. 2 1/2 år og var ved at synge og optræde for os. Pludselig sagde hun: "Jeg skal lige se jeg ser koreansk ud", hvorefter hun så sig i spejlet. Hvorfor hun sagde det, kunne vi ikke få ud af hende. Tilsyneladende har vores søn også opfattet, at han kommer fra Korea, for i sommer var jeg ved at vise dem en gammel boldleg, som er således: "Jeg hedder Louise og min mand hedder Lars og vi kommer fra ... Korea lød det fra ham, til vores forbavselse.

Indtil nu har vi ikke indtrykket af, at det at være adopteret og have et fremmedartet udseende er et problem for vores børn eller at de bliver drillet hermed. Om det skyldes, at vi taler om det - at de er vant til at omgås andre koreanske børn - går i børnehaven med en ældre koreansk dreng - eller at de endnu er for små - eller det hele i forening, kan vi ikke finde ud af. Måske andre har gjort de samme erfaringer? Eller andre erfaringer?

Elin Vejs-Petersen

OM AT FORTÆLLE BØRNENE OM ADOPTION

Elin Vejs-Pedersen har meget fornuftigt i dette nummer taget dette emne op. Og jeg kan supplere det med, hvad vi netop har gjort i denne uge. Forleden aften var jeg lidt halvsloj og vi gik alle tidligt i seng. Jeg læste som sædvanligt for Nanda, men da turen kom til Chetana orkede jeg ikke mere. I stedet indvilligede jeg i at fortælle en historie, "som jeg selv fandt på". Og det blev de to historier, om Nanda og Chetanas ankomst, der er vidt forskellige. Chetana lyttede, og hun fik tårer i øjnene, da hun hørte om, hvor ulykkelig hun var, da hun skulle skilles fra sin "store mand" i Kastrup.

Næste dag forlangte hun at se netop det tøj, hun selv ankom i. Det har jeg gemt oppe i skabet. Og vi har netop i dag haft det hele fremme. Vi er udmærket klar over, at det ikke er indisk tøj. Chetanas tøj gætter vi på er svensk, fordi hendes "store mand" var svensk og sikkert har haft noget skiftetøj med hjemmefra. Nandas er helt tydeligt amerikansk. Dog er der et par undertrøjer og et enkelt par underbukser, der er indisk. Men vi gemmer det hele.

Det er vigtigt, tror jeg, at man gemmer visse beklædningsgenstande, så man af og til kan tage dem frem og snakke med børnene om dengang, de var små. Ligeledes er vi jo så heldigt stillede i dag, at vi har masser af fotos, som vi kan vise dem og snakke med dem om.

Børnene her i huset tager tit et album frem og kigger billeder eller viser deres kammerater billederne. Jeg har også optaget bånd med børnenes tale og sang, både mens de endnu talte indisk og senere. De er helt uforståelige for os i dag, selv om jeg dengang vidste, hvad hvert ord betød. Enkelte med sange er desværre slidt helt op. Chetana elskede at høre sig selv synge på bånd. Hun var også knap 5 år gammel, da hun kom.

Endelig overvejer jeg - stadig let vaklende - at rejse til Indien med børnene. Det bliver formentlig en almindelig turistrejse først og fremmest. Men der er dog det alvorlige bag, at det er her de er født, her lever (måske) deres forældre og søskende. Her ville de selv have levet, var de blevet i Indien. Jeg læste netop en artikel i Att Adoptera om en mor, der rejste til Indien med sin datter 12 år efter, at hun var kommet til Sverige. De opsøgte alt. Pigebarnet blev ved at spørge og søge. Først da de kom hjem, forstod moderen, at det naturligvis var det stykke papir, der ikke fandtes, der var det spændende.

Det er det, vi ikke ved, der er det spændende. Men moderen og hun oplevede, at de kom hinanden meget nær. Pigen holdt sig tæt op ad moderen på hele turen. De fik også en fælles oplevelse ud af det. Nøjagtig det samme har jeg oplevet, når jeg har været i udlandet med børnene. De holder sig tæt op ad en, og man kommer dem nærmere end hjemme i det daglige.

Trods alt tror jeg dog, det vil hjælpe dem i deres søgen efter identitet. De vil, inden de bliver alt for gamle (10 og 12 år), have en oplevelse fra det land de stammer fra. De vil kende mere til deres land end nu og vil kunne fortælle om det, noget jeg forestiller mig må være rart, når de senere selv skal til at give svar på deres udseende.

Generelt er rejser til børnenes hjemlande et problem. Vi kan forestille os problemet, hvis alle adoptivforældre i de vestlige lande besluttede sig for at rejse til deres børns hjemlande. I visse lande, Indien f.eks., er livet så broget, nationaliteterne så blandede, at problemet ikke er så stort. Men i andre lande lever så homogen en befolkning, at det vil virke bemærkelsesværdigt.

Alligevel er det væsentligt at overveje, hvorledes vore børn bedst oplever deres identitet. Identitet er et udflydende begreb med mange forskellige definitioner, men fælles er en oplevelse af, hvem man er, hvor man hører til, og hvad man stiler mod.

Bedst oplever de den i samvær med ligestillede, d.v.s. andre adoptivbørn, desuden ved at opleve, hvad de selv kan og ved at finde ud af, hvad de selv vil. Men det er os, der skal afstikke nogle rammer, der giver dem oplevelser, der gør det muligt for dem at udvikle og opleve deres identitet.

Gerda Skovmand Madsen

(Efter Signe Holst-Jensen, Dansk Psykolog Nyt, Sept. 74, "Om grønlandsk identitet").

HVEM SKYLDER VI BESKED?

Kære Inger Margrethe.

Hvor jeg dog forstår din reaktion overfor folks opmærksomhed overfor Christina, vi er i samme situation, og den er belastende. Til påske i år fik vi de dejligste tvillingepiger fra Taiwan. Bedårende så man smelter ved synet.

Vi bor på landet og folk her behandler børnene med normal interesse, men en tur til København med pigerne i tvillingevognen er noget af et mareridt. Folk stimler sammen, går ind foran barnevognen, hviner henrykt og rører ved børnene. Utallige er de gange hvor jeg har set forældre løfte deres poder op for seeeeeee!! , næh!, ihl, åh! Vender jeg ryggen til barnevognen et sekund er den omringet af hujende menneskeskarer uden hæmninger som bliver rasende når jeg beder dem forsvinde, de råber dumme kælling efter mig. Hver gang lover jeg mig selv, at det skal vare længe inden vi tager af sted igen.

Omtaler jeg vores problem med ikke at kunne gå i fred for andre, ryster de på hovedet og forstår ikke min irritation, men tvillingepigerne er allerede begyndt at vinke som dronning Margrethe.

Jeg gruer for en brat opvågning en dag, som den dag vores hundehvalp ikke længere var bedårende, men en dum køter.

Kirsten Vittarp
Frederiksborg amt

HVEM SKYLDER VI BESKED?

Inger Margrete Skov Christensen tog i sidste nummer hul på dette emne.

Så ofte oplever vi, at venlige mennesker viser vore børn interesse, og de fleste adoptivforældre er helst denne interesse foruden. Vi afviser den velmenende interesse med ligeså blandede følelser, som vi modtager den.

Vi ved jo godt, at interessen kommer af ren og skær velvilje, måske i håb om at få et lille krydderi på en ellers ensformig hverdag, i enkelte men nok meget sjældne tilfælde for at få en sensationshistorie, som kan fortælles videre til naboen, og hvem man ellers træffer de næste par dage. Men interessen er stort set velmenende. Selv blev jeg for nogle år siden klar over, at jeg ikke skyldte alle en forklaring.

På en togrejse sammen med min søster sagde hun pludselig til mig, da jeg halvt hviskende, i korthed havde forklaret en velmenende person, hvorfra mine børn kom, og at de var adopterede, at jeg egentlig ikke skyldte nogen forklaring og udmærket kunne afvise den venlige forespørgsel. Hidtil havde jeg ud fra en indstilling om, at det var min opgave at oplyse om adoption for at udbrede kendskabet til det og for at afmystificere evt. mystik omkring mine fremmedartede børn, altid venligt forklaret situationen som den var.

Men det er rigtigt: Jeg skylder ingen forklaring til tilfældige personer, jeg møder på åben gade eller i en forretning. Men hvad sker, hvis jeg ikke svarer høfligt? At mine børn oplever, at man kan svare en person ubehøvet? Og det vil jeg da heller ikke ligefrem vise dem. Men det er på den anden side klart, interessen generer store børn. Store børn vil vurderes på lige fod med andre børn og ikke fremhæves, fordi de har en anden hudfarve. En dag traf vi en mand, der spurgte, hvorfra sådan en sød lille pige kom, og jeg svarede, at hun ikke var lille, men en stor pige på 11 år og lo lidt forbavset til ham. - Vi snakkede om det bagefter, og jeg forklarede hende, at på en måde var det synd, fordi han så ikke ud til at være så godt oplyst, han var måske meget ensom og kunne trænge til en lille sludder, og det var udelukkende af venlighed, at han spurgte. Imens jeg snakkede lidt om det, sad hun og skuttede sig uroligt. Det er klart, det er et problem, hun ikke ønsker at røre for meget ved. Hun er endnu ikke så klar over hele problemstillingen, at hun kan gennemskue den, ej heller helt sikker på, hvor hun selv står. Det må vente nogle år endnu.

For mange år siden fulgtes jeg med en polioramt veninde på gaden i en lille sønderjydsk købstad. En mand henvendte sig med ordene: "Jamen, frøken, De går da dårligt" - Hun svarede: "Nej, jeg går fint". Han gentog sit udsagn og hun gik uanfægtet videre uden kommentarer. Bagefter sagde hun, at hun var uendelig træt af disse bemærkninger, især fordi hun nu gik fantastisk godt i forhold til tidligere.

Gennemdrøfter vi spørgsmålet med vore børn efter evt. selv at have fundet en brugbar metode, tror jeg, de selv finder et svar. Et andet problem er der dog.

Jeg oplevede den for nogle måneder siden. Min datter kørte sammen med en veninde foran mig på cykle. De var kommet et godt stykke foran, og da ser jeg en dreng cykle over til dem. Pigerne standser. Da jeg når derhen, kommer en ældre mand hen til mig og siger: "Havde jeg nået ham, havde jeg labbet ham et par ordentlige nogen på hovedet. Han skal ikke slå på pigerne". "Slå?" spurgte jeg. "Ja, han skulle til at slå på hende den mørke". Manden har nok vidst, at jeg var mor til hende. Da jeg nåede pigerne, spurgte jeg dem om, hvad der var foregået.

"Jo", forklarede veninden, "Han gloede på N. - og når nogle glør på hende så siger vi allesammen i klassen: "Hvad glør du på" Det har vi altid gjort".

Drengen var en konfirmand, havde jeg set. Jeg sagde til dem, at

de ikke måtte glemme, at de var ved at være store, og måske var det ikke, fordi N. var brun, han gloede. Og når man generede store drenge, der kiggede, kunne de godt blive gale, fordi de følte sig afslørede. Til slut sagde jeg til dem, at de måske alligevel skulle være lidt forsigtige med, hvad de sagde, for efterhånden som de blev større, ville de opleve at flere og flere drenge ville kigge på dem, og det behøvede ikke at betyde, at det var på grund af et anderledes udseende, men skyldtes måske mere almindelig interesse. Det forstod de godt.

Een ting, der er farlig, er at vænne børnene til at fare løs på disse venlige damer. Vore adopterede børn skal nemlig også lære en adfærd, der gør dem acceptable. Det går ikke alene udover det barn, der har en ubehøvlet adfærd, det smitter også af på de andre adopterede børn.

Man generaliserer så let fra det ene eksempel til hele flokken.

Gerda Skovmand Madsen

ADOPTION OG SAMFUND

udkom sidste gang (nr. 5/september) med 9 dages forsinkelse. Det skyldes først og fremmest forhold på trykkeriet, men redaktionen ville dog stå stærkere, såfremt stof til bladet var inde inden deadline, den 26.ds. Der kommer stadigvæk småting med posten i dagene efter den 26. Og desuden er ikke alle manuskripter manskinkrevne, og endnu flere er ikke alene håndskrevne, men også svært læselige. Vi beklager forsinkelsen, men dog med et vist forbehold.

UR ATT ADOPTERA

Adoptionscentrum i Stockholm har udgivet de bedste artikler fra tidsskriftet Att Adoptera i årene 1971/78 i en samlet udgave. Den kan rekvireres fra Adoptionscentrum, Gustavlandsvägen 175, 161 36 Bromma, Sverige.

INDIEN

Findes der blandt ADOPTION og SAMFUNDs læsere interesserede i en rejse til Indien i julen 81. Det er tænkt som en grupperejse for familier med større børn med besøg på enkelte indiske børnehjem, men derudover skal rejsen væsentligst have et kulturelt indhold.

Hendelse til redaktionen.

RESULTATOPGØRELSE FOR 1979.

		1978 (i 1.000)	
Indtægter:			
Kontingent	42.695	36	
Annonceindtægt	2.400	0	
Renter:			
Checkkonto	349		
Postgiro	167	516	45.611
			0
Udgifter:			
Rejseudgifter	8.563	11	
Papir, kuverter, blanketter m.v.	1.112	4	
Porto	4.073	6	
Trykning medlemsblad	10.317	10	
Pjecer	3.559	0	
Revision	250	0	
Tilskud lokalforeninger	5.700	4	
Kursus	225	0	
Abonnement	59	0	
Gave	97	0	
Bøger	218	34.173	0
Overskud		11.438	1

BALANCE PR. 31. DECEMBER 1979.

Aktiver:			1978 (i 1.000)	
Kassebeholdning	0	0		
Postgiro nr. 2143135	981	2		
Jyske Bank, checkkonto nr. 175128-7	10.473	0		
		11.454	2	
Passiver:				
Anden gæld	0	2		
Foreningskapital:				
Saldo pr. 1. januar 1979	16			
Overskud iflg. resultatopgørelse	11.438	11.454	0	
		11.454	2	

Foranstående regnskab, som jeg har revideret er i overensstemmelse med foreningens bogføring. Jeg har gennemgået de til regnskabet hørende bilag, ligesom jeg har foretaget kontrolafstemning af de i balancen indeholdte poster.

Aalborg, den 29. september 1980
John Simonsen
revisor

RESULTATOPGØRELSE FOR 1. JANUAR TIL 30. JUNI 1980.

			1979 (i 1.000)	
Indtægter:				
Kontingent	22.930		43	
Annonceindtægt	0		2	
Renter:				
Checkkonto	100			
Postgiro	95	195	23.125	0
Udgifter:				
Rejseudgifter	6.931		9	
Papir, kuverter, blanketter m.v.	699		1	
Porto	5.298		4	
Trykning medlemsblad	5.123		10	
Pjecer	2.104		4	
Revision	300		0	
Tilskud lokalforeninger	5.580		6	
Tilskud telefon	200		0	
Abonnement	54	26.289	0	
Underskud		3.164		11

BALANCE PR. 30. JUNI 1980.

Aktiver:			1979 (i 1.000)	
Kassebeholdning	0	0		
Postgiro nr. 2143135	4.958	1		
Jyske Bank, checkkonto nr. 175128-7	3.707	10		
	8.665	11		
Passiver:				
Anden gæld:				
Revision m.v.	375	0		
Foreningskapital:				
Saldo pr. 1. januar 1980	11.454			
Underskud iflg. resultatopgørelse	3.164	8.290	11	
		8.665	11	

Foranstående regnskab, som jeg har revideret er i overensstemmelse med foreningens bogføring. Jeg har gennemgået de til regnskabet hørende bilag, ligesom jeg har foretaget kontrolafstemning af de i balancen indeholdte poster.

Aalborg, den 29. september 1980
John Simonsen
revisor

